

Załącznik nr 1
do uchwały nr XXXI/202/10
Rady Gminy Lutowiska
z dnia 29 czerwca 2010 r.

PLAN

ODNOWY

MIEJSCOWOŚCI

STUPOSIANY

na lata 2010 - 2017

SPIS TREŚCI:

- 1. Wstęp**
- 2. Charakterystyka miejscowości**
 - 2.1. położenie miejscowości, przynależność administracyjna, powierzchnia, liczba ludności**
 - 2.2. historia miejscowości**
 - 2.3. określenie przestrzennej struktury miejscowości**
- 3. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.**
 - 3.1. zasoby przyrodnicze**
 - 3.2. dziedzictwo kulturowe**
 - 3.3. obiekty i tereny**
 - 3.4. infrastruktura społeczna**
 - 3.5. infrastruktura techniczna**
 - 3.6. gospodarka i rolnictwo**
 - 3.7. kapitał społeczny i ludzki**
- 4. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców**
- 5. Analiza SWOT.**
 - 5.1. mocne strony**
 - 5.2. słabe strony**
 - 5.3. szanse**
 - 5.4. zagrożenia**
- 6. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć**
- 7. Wdrożenie i monitorowanie planu**

1. Wstęp

Stuposiany to wieś położona w samym sercu Bieszczadów, w pobliżu ujścia potoku Wołosatego do Sanu przy drodze wojewódzkiej nr 896 Ustrzyki Dolne – Ustrzyki Górne. Jak większość bieszczadzkich miejscowości Stuposiany mają za sobą bolesną i trudną historię, związaną z okresem II wojny światowej. Masowe wyludnienia i całkowite spalenie zabudowy wsi spowodowały, że od drugiej połowy XX wieku Stuposiany piszą swoją kartę historii na nowo.

Obecnie wieś liczy 127 mieszkańców i dynamicznie się rozwija. Powstają nowe domy i gospodarstwa agroturystyczne, a z możliwości wypoczynku w tej malowniczej miejscowości korzysta coraz więcej osób nie tylko z Polski, ale i całej Europy. Nie brak jednak trudności i problemów, które w połączeniu z ciężkimi, górskimi warunkami obniżają komfort życia jej mieszkańców. Wychodząc im naprzeciw zrodził się pomysł stworzenia Planu Odnowy Miejscowości, dokumentu otwierającego drogę do pozyskiwania środków zewnętrznych, służących intensywnemu rozwojowi wsi.

Plan Odnowy Miejscowości Stuposiany powstał przy współpracy mieszkańców wsi i pracowników Urzędu Gminy Lutowiska. Jego celem jest stworzenie przyszłej wizji miejscowości, wytyczenie najważniejszych kierunków zmian i określenie priorytetowych działań, jakie należy wdrożyć.

Dokument składa się z czterech części: charakterystyki miejscowości, inwentaryzacji zasobów służących odnowie miejscowości, analizy SWOT oraz zestawienia planowanych inwestycji i przedsięwzięć.

W zamyśle autorów dokumentu ma on być pierwszym krokiem ku uczynieniu ze Stuposian miejscowości bardziej przyjaznej i atrakcyjnej zarówno dla mieszkańców jak i odwiedzających ją gości.

2. Charakterystyka miejscowości

2.1 Położenie miejscowości, przynależność administracyjna, powierzchnia, liczba ludności

Gmina Lutowska jest gminą wiejską, położoną w powiecie bieszczadzkim, w najbardziej wysuniętej na południowy wschód części województwa podkarpackiego, w strefie nadgranicznej, w źródłiskowej części doliny Sanu, w zasięgu jego górskich dopływów.

Powierzchnia gminy wynosi 475,85 km². Jest jednocześnie najmniej zaludnioną gminą w kraju – średnie zaludnienie wynosi 4,5 osoby na km².

Gmina graniczy:

- od północy – z gminą Czarna, powiat bieszczadzki,
- od wschodu – granica gminy pokrywa się z granicą Państwa z Ukrainą,
- od południa – z Ukrainą i na niewielkim odcinku ze Słowacją,
- od zachodu - z gminą Cisna, powiat leski.

Stuposiany są jednym z sześciu sołectw wyodrębnionych w Gminie Lutowska. W jego skład wchodzi wsie: Stuposiany, Procisne, Pszczeliny, Muczne i Tarnawa Niżna. Powierzchnia wsi wynosi 3 806,98 ha.

Położenie miejscowości Stuposiany

Liczba ludności miejscowości Stuposiany w ostatnich trzech latach:

	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Dzieci 0-17 lat	Wiek prod. mężczyźni	Wiek prod. kobiety	Wiek poprod. mężczyźni	Wiek poprod. kobiety
rok 2008								
Pobyt stały	102	52	50	13	41	38	5	5
pobyt czasowy	25	11	14	10	7	8	0	0
RAZEM	127	63	64	23	48	46	5	5
rok 2009								
Pobyt stały	102	53	49	13	43	38	3	4
Pobyt czasowy	26	13	13	9	9	7	1	1
RAZEM	128	66	62	22	52	45	4	5
rok 2010								
Pobyt stały	103	54	49	14	44	38	3	4
Pobyt czasowy	24	11	13	9	7	7	1	0
RAZEM	127	65	62	23	51	45	4	4

Źródło: Rejestr Ewidencji Ludności Urzędu Gminy Lułowiska

2.2 Historia miejscowości

Stuposiany były jedną z największych zarówno pod względem powierzchni jak i liczby ludności wsi w Bieszczadach. Na północy granica wioski dochodziła do ujścia Wołosatego do Sanu, zaś na południu sięgała krańców połonin Caryńskiej i Bukowego Berda. Zabudowa rozciągała się wąskim pasem po obu stronach Wołosatego. Jedynie w Bereżkach ciągnęła się wzdłuż dolnego biegu potoku Bystry. Przed II wojną światową powstało zaliczanych do Stuposian kilka niewielkich przysiółków nad Sanem i nad potokiem Zwór.

Nazwa Stuposian początkowo odnosiła się do potoku Wołosaty. W wolnym tłumaczeniu rozumieć ją można jako *potok zstępujący do Sanu*. W źródłach miejscowość pojawia się po raz pierwszy w 1489 r. Stanowiła

wówczas najbardziej na południowy wschód wysuniętą osadę olbrzymiego klucza dóbr należącego do rodu Kmitów.

Wieś powstawała etapami, osadnicy stopniowo zagospodarowywali późniejsze Stuposiany Dolne, Górne i Berezki. Po Kmitach właścicielami wsi byli

Nagrobek Marcelgo Wisłockiego

przez chwilę Herbutowie, następnie Andrzej Chotecki i ród Wisłockich, który zarządzał tymi dobrami do wieku XIX. Na początku wieku XIX istniała na granicy Berezek z Caryńskiem huta szkła. Na początku lat sześćdziesiątych XIX stulecia powstała tu kopalnia ropy naftowej z szybami kopanymi. W późniejszych latach kilkakrotnie prowadzono wiercenia, jednak wydobyć nie rozwinęło się na większą skalę. Główną tego przyczyną był brak kapitałów na inwestycje związane z tym przedsięwzięciem. Aż do końca XIX

w. Stuposiany były rolniczo-pasterską wsią, zaś podstawą egzystencji mieszkańców była uprawa ziemi i wypas bydła. Sytuację zmieniła budowa linii kolejki wąskotorowej z Sokolik do Stuposian, a następnie Ustrzyk Górnych. Dzięki temu miejscowość stała się lokalnym centrum gospodarczym. W 1912 ponownie zostały rozpoczęte poszukiwania ropy naftowej przez firmę „Abura” ze Lwowa. Zniszczenia jakie powstały podczas I wojny światowej przerwały rozwój miejscowości. W 1921 r. tutejsze lasy nabyła Polska Spółka Drzewna „Stuposiany”, która gospodarowała tu w okresie międzywojennym. Krach gospodarczy jaki nastąpił pod koniec lat dwudziestych i nieporozumienia pomiędzy udziałowcami doprowadził do likwidacji kolejki wąskotorowej ok. 1932 r. Pod koniec lat trzydziestych nastąpiła poprawa sytuacji. W Pszczelinach powstał tartak parowy, doprowadzono drogę bitą, zaś wieś stała się siedzibą gminy zbiorowej. Kolejna wojna światowa przyniosła nowe nieszczęścia i zniszczenia. W 1944 r. w rejonie Stuposian operowały różne

formacje partyzantki sowieckiej i UPA. W czasie przechodzenia frontu zniszczono część zabudowy. Ostatecznie w 1946 r. wysiedlono prawie wszystkich mieszkańców do ZSSR, zaś zabudowa wsi została spalona. W latach pięćdziesiątych na obszarze wsi powstało kilka osad leśnych. Ze śladów przeszłości stosunkowo dobrze zachowała się trasa dawnej kolejki wąskotorowej. Bardzo dobrze widoczne są nasypy, kamienne części mostów i przepustów. Zachował się również stuposiański cmentarz z kilkoma nagrobkami, wśród nich Marcelego Wiśtockiego - ostatniego przedstawiciela rodu władającego wsią przez prawie trzy stulecia. W południowej części cmentarza widoczne są fundamenty cerkwi p.w. Opieki Matki Bożej zbudowanej w 1787 r., rozebranej w latach trzydziestych XX w.

Współczesne Stuposiany - na pierwszym planie strażnica SG

Nie zachowały się natomiast pozostałości po cerkwi wybudowanej w 1923 r. zlokalizowanej kilkaset metrów poniżej cmentarza na prawym brzegu Wołosatego. Od 1 X 1977 do 1 IV 1981 wieś nosiła nazwę Łukasiewiczze.

2.3 Określenie przestrzennej struktury miejscowości

Miejscowość Stuposiany położona jest w malowniczej dolinie potoku Wołosaty, w pobliżu ujścia Wołosatego do Sanu, przy drodze wojewódzkiej

nr 896 relacji Ustrzyki Dolne – Ustrzyki Górne. W południowej części wsi znajduje się skrzyżowanie z drogą powiatową Muczne – Tarnawa Niżna.

Stuposiany to typowa osada pracowników leśnych z charakterystyczną zabudową dwurodzinną i wielorodzinną zlokalizowaną wzdłuż drogi. Budynki w ok. 80 % murowane, tradycyjne, dachy dwu i wielospadowe o nachyleniu 35° – 45° . Znaczna część budynków mieszkalnych stanowiła dawną własność Lasów Państwowych, obecnie jest w posiadaniu osób prywatnych.

Dominującym przestrzennie jest budynek strażnicy Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej, znajdujący się powyżej wsi, przy drodze powiatowej Stuposiany – Tarnawa Niżna. Drugą dominantą architektoniczną stanowi budynek Nadleśnictwa Stuposiany, zlokalizowany w centrum wsi.

Potok Wołosaty

W pobliżu skrzyżowania drogi wojewódzkiej Ustrzyki Dolne – Ustrzyki Górne i powiatowej do Tarnawy Niżnej znajduje się powołany uchwałą Rady Gminy Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy "Cmentarz w Stuposianach".

3. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

3.1 Zasoby przyrodnicze

Wieś Stuposiany zlokalizowana jest na terenie Parku Krajobrazowego Doliny Sanu w Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Ponadto leży na obszarze Natura 2000, we Wschodniobeskidzkim Obszarze Chronionego Krajobrazu oraz wchodzi w skład jedyne, trójpaństwowego Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie”.

Objęcie terenu wsi tak wieloma formami ochrony przyrody spowodowane jest unikalnością występującej tam fauny i flory.

Miejsce połączenia Wołosatego i Sanu

Lokalizacja Stuposian na wysokości 550 m n.p.m. warunkuje występowanie wielu gatunków roślin górskich i podgórskich podlegających ścisłej ochronie gatunkowej, takich jak, wawrzynek wilcze łyko, barwinek pospolity, parzydło leśne, pełnik europejski, ciemiężycza, widłaki czy podrzeń żebrowiec. Dominującym elementem flory jest przepiękna karpacka puszcza, z największym udziałem buka, jodły i świerka. Występują tu prawie wszystkie

gatunki ptaków drapieżnych, m. in.: orzeł przedni, orlik krzykliwy, myszołów, pustułka, sowy (puchacz, puszczyk uralski) oraz cała gama innych ptaków, m. in.: drozd, kukułka, słonka, derkacz, dzięcioły, pluszcz, strzyżyk i wiele innych. Świat ssaków łownych i chronionych reprezentują takie gatunki jak niedźwiedź brunatny, ryś, wilk, wydra, lis, kuna leśna, borsuk, jeleń karpacki, sarna, dzik i wiele innych.

Ogromną atrakcją przyrodniczą Stuposian jest miejsce w którym potok Wołosaty wpada do rzeki San. Oba ciekę charakteryzuje wartki nurt i krystalicznie czysta górską wodą co przekłada się występowanie w nich wielu gatunków ryb, z pstrągiem potokowym i pstrągiem tęczowym włącznie.

Na północny wschód od wsi, przy granicy państwa z Ukrainą zlokalizowany jest Rezerwat przyrody „Zakole” o powierzchni 5,03 ha obejmujący rzadkie zespoły pierwotnej roślinności torfowiskowej.

Nas południowy wschód od wsi znajduje się pomnik przyrody okazała jodła o pierśnicy 1,70m i obwodzie 5,40 m. Prowadzi do niej oznakowana ścieżka dydaktyczna „Jodła” mająca swój początek w pobliskiej wsi Pszczeliny.

3.2 Dziedzictwo kulturowe

Stuposiany w przeszłości były jedną z największych wsi w tym rejonie Bieszczadów. Zniszczenia wojenne i całkowite spalenie wsi w roku 1946 spowodowało, że do dnia dzisiejszego zachował się tylko fragment cmentarza cerkiewnego.

Miejsce to stanowi Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy "Cmentarz w Stuposianach. Znajduje się tam duży drewniany krzyż z tabliczką informującą, iż w tym właśnie miejscu stała cerkiew z 1787 roku. Obok

Cerkwisko i cmentarz

kilka kamieni dawnej podmurówki. Resztę stanowi kilka porzucanych po całym terenie cmentarza nagrobków, w tym nagrobek Marcelego Wiśtockiego, zmarłego w roku 1897 ostatniego przedstawiciela rodu władającego wsią przez blisko 300 lat. Pozostałe nagrobki użyto do budowy drogi w latach 70-tych.

3.3 Obiekty i tereny

Najważniejszymi obiektami we wsi są budynek Fili Szkoły Podstawowej,

Nadleśnictwo Stuposiany

remiza Ochotniczej Straży Pożarnej w Stuposianach, siedziba Nadleśnictwa Stuposiany oraz strażnica Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej.

Przy wjeździe od strony Ustrzyk Dolnych na gruntach Nadleśnictwa Stuposiany znajduje punkt postojowy dla turystów zmotoryzowanych z infrastrukturą

towarzystwą (miejsce na ognisko, ławki i stoliki). Drugi taki punkt znajduje się przy drodze powiatowej do Tarnawy Niżnej.

3.4 Infrastruktura społeczna

W miejscowości znajduje się filia Szkoły Podstawowej dla klas 0-3, do której uczęszczają dzieci ze Stuposian i okolicznych miejscowości. Dzieci z klas 4-6 i młodzież gimnazjalna dowożeni są do Zespołu Szkół w Lutowiskach. Najbliższe ośrodki kształcenia ponadgimnazjalnego znajdują się w Ustrzykach Dolnych (35 km). W okresie letnim w budynku szkoły funkcjonuje prowizoryczne sezonowe schronisko młodzieżowe.

We wsi nie ma obiektów sakralnych. Mieszkańcy uczęszczają do kościoła w pobliskich Pszczelinach.

Najbliższe ośrodki świadczące usługi medyczne i dentystyczne znajdują się w Lutowiskach (10 km).

Brak jest budynków użyteczności publicznej typu świetlica wiejska, dostępnych dla wszystkich mieszkańców. Planowane jest wydzielenie pomieszczenia o takim charakterze w budynku Fili Szkoły Podstawowej, po przeprowadzeniu planowanych robót adaptacyjnych budynku.

Budynek szkoły

3.5 Infrastruktura techniczna

Stuposiany są w 100 % skanalizowane i zwodociągowane. Woda dostarczana jest z powierzchniowego ujęcia zlokalizowanego we wsi. Ścieki odprowadzane są do oczyszczalni w Procisnem, należącej do Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Lutowiskach.

Wszystkie gospodarstwa podłączone są do sieci energetycznej – obecne zasilanie całkowicie pokrywa zapotrzebowanie na energię elektryczną. Miejscowość posiada ponadto oświetlenie uliczne wzdłuż głównej drogi wojewódzkiej. Zaopatrzenie w gaz tylko z butli propan-butan (w miejscowości są 2 punkty wymiany butli).

Miejscowość objęta jest systemem selektywnej zbiórki odpadów (system trójworkowy – odpady komunalne, szkło, surowce wtórne) – odbiorem odpadów zajmuje się Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Lutowiskach.

3.6 Gospodarka i rolnictwo

Nikt we wsi nie prowadzi działalności rolniczej. Najbardziej popularną branżą są usługi leśne, którymi zajmuje się 10 osób. Wypałem węgla drzewnego trudnią się 4 osoby. Jedna osoba prowadzi działalność tartaczną. Ponadto we wsi funkcjonuje jeden sklep spożywczo – przemysłowy i zakład mechaniki pojazdowej.

Branżą najprężniej się rozwijającą są usługi agroturystyczne. W Stuposianach tego typu działalność prowadzą obecnie 3 osoby.

Punkt postojowy dla turystów

3.7 Kapitał społeczny i ludzki

We wsi od roku 2002 działa Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Stuposiany, którego głównym celem jest wspieranie wszechstronnego i zrównoważonego rozwoju społecznego, kulturowego i gospodarczego wsi. Działania organizacji skupiają się na inicjowaniu oddolnych akcji służących lokalnej społeczności, ze szczególnym uwzględnieniem najmłodszych mieszkańców – uczniów miejscowej szkoły (zakup sprzętu komputerowego, dofinansowywanie zakupu wyposażenia, urządzenie placu zabaw w pobliskich Pszczelinach)

Ponadto we wsi od roku 1977 aktywnie działa Ochotnicza Straż Pożarna, licząca obecnie 17 członków, którzy obok działalności przeciwpożarowej czynnie włączają się w życie wsi.

4. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców

Obszarem o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania podstawowych potrzeb mieszkańców wsi Stuposiany jest budynek Filii Szkoły w Stuposianach i jego najbliższe otoczenie.

Jest to budynek parterowy z nieużytkowym poddaszem, zlokalizowany w całości na działce o powierzchni ok. 23 ar należącej do Gminy Lutowiska. Jest to jedyny we wsi obiekt, który po przeprowadzeniu niezbędnych prac budowlanych będzie mógł służyć całej lokalnej społeczności. Za sprawą wydzielenia w nim przestrzeni przeznaczonej na potrzeby mieszkańców - jednego pomieszczenia pełniącego funkcję świetlicy wiejskiej - we wsi ma szansę powstać pierwszy lokal który będzie służył wszystkim mieszkańcom na polu umacniania społecznego dialogu.

Ponadto cechy funkcjonalno - przestrzenne budynku, czyli możliwość nadbudowania poddasza i jego adaptacji na schronisko młodzieżowe dają szansę na zwiększenie atrakcyjności turystycznej miejscowości, co bezpośrednio przełoży się na zwiększenie natężenia ruchu turystycznego we wsi i podniesienie poziomu życia jej mieszkańców.

5. Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">• atrakcyjność turystyczna regionu (walory przyrodniczo-krajoznawcze)• duża liczba liderów społecznych, parcie do rozwoju miejscowości• świadomość mieszkańców o atrakcyjności regionu• bezpieczeństwo w regionie• otwartość mieszkańców• czyste środowisko naturalne• położenie przygraniczne• wysoki wskaźnik zalesienia terenów	<ul style="list-style-type: none">• niskie dochody mieszkańców• duże oddalenie od ośrodków miejskich• brak budynków użyteczności społecznej• ograniczenia inwestycyjne wynikające z położenia na terenie chronionym• stosunkowo niski poziom rozwoju infrastruktury turystycznej• ograniczony dostęp do kultury• brak oferty spędzania wolnego czasu dla młodzieży• brak więzi i tradycji regionalnych• duża emigracja zarobkowa, zwłaszcza młodych ludzi

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • możliwość większego pozyskania i lepsze wykorzystanie środków pomocowych • zwiększenie ilości miejsc pracy (głównie w usługach okołoturystycznych) • wzrost świadomości społecznej we wszystkich sferach życia • wzrost poziomu wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców • integrowanie się mieszkańców w celu wspólnego działania • „moda” na wypoczynek w Bieszczadach 	<ul style="list-style-type: none"> • dalsze ograniczenia wynikające z objęcia miejscowości różnorodnymi formami ochrony przyrody • Izolacja społeczna mieszkańców • Starzenie się społeczeństwa, wyludnienie na skutek emigracji zarobkowej • Odpływ młodych ludzi z powodu nikłych perspektyw rozwoju regionu • Marginalizacja wynikająca z braku inwestycji w infrastrukturę turystyczną • Problemy w dostawie wody pitnej z powodu przestarzałej infrastruktury • Niski poziom bezpieczeństwa korzystających z komunikacji publicznej

6. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć

Lp.	Nazwa inwestycji	Cel	Przeznaczenie	Termin realizacji	Wartość inwestycji	Źródło pozyskania środków
1.	Przebudowa, rozbudowa i nadbudowa budynku szkoły wraz ze zmianą sposobu użytkowania strychu z przeznaczeniem na schronisko młodzieżowe oraz budowa zewnętrznej klatki schodowej	Wzrost atrakcyjności wsi i poprawa warunków życia mieszkańców Suposian	Budynek będzie przeznaczony dla turystów pragnących skorzystać z usług noclegowych (część schroniskowa) oraz dla mieszkańców (pomieszczenie świetlicowe)	2010 - 2011	950 000 zł	Środki Gminy Lutowiska/ PROW 2007-2013
2.	Budowa zatoczki autobusowej w Stuposianach	Zwiększenie bezpieczeństwa uczestników komunikacji publicznej	Inwestycja przeznaczona będzie dla mieszkańców wsi, zwłaszcza dzieci dojeżdżających do szkoły oraz turystów korzystających z komunikacji publicznej	2010	90 000 zł	Środki Gminy Lutowiska/ Urząd Marszałkowski – Podkarpacki Zarząd Dróg Wojewódzkich
3.	Remont cząstkowy drogi powiatowej Muczne – Tarnawa Niżna	Poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego	Inwestycja prowadzona z myślą o wszystkich użytkownikach drogi - zarówno mieszkańcach jak i turystach	2010	30 000 zł	Środki powiatu bieszczadzkiego
4.	Budowa nowego powierzchniowego ujęcia wody dla Stuposian	Zabezpieczenie zaopatrzenia w wodę mieszkańców wsi (szczególnie ważne w okresach suszy)	Inwestycja prowadzona z myślą o wszystkich mieszkańcach i osobach odwiedzających wieś	2011	150 000 zł	Środki Gminy Lutowiska
5.	Budowa wiaty przystankowej W Stuposianach	Zwiększenie bezpieczeństwa i komfortu uczestników komunikacji publicznej	Inwestycja przeznaczona będzie dla mieszkańców wsi, zwłaszcza dzieci dojeżdżających do szkoły oraz turystów korzystających z komunikacji publicznej	2011	8 000 zł	Środki Gminy Lutowiska

6.	Urządzenie placu zabaw przy szkole w Stuposianach	Stworzenie miejsca rekreacji dla dzieci	Inwestycja prowadzona z przeznaczeniem dla dzieci mieszkających i przebywających w Stuposianach	2013	10 000 zł	Środki funduszu sołectkiego/środki z programu Działaj Lokalnie
7.	Budowa zaplecza socjalnego na miejscu postojowym w Stuposianach	Podniesienie standardu miejsca postojowego	Inwestycja realizowana z przeznaczeniem dla zmotoryzowanych turystów, korzystających z miejsca postojowego	2014	50 000 zł	Środki Gminy Lutowiska/ środki pomocowe UE

7. Wdrożenie i monitorowanie planu

Wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Stuposiany rozpocznie się poprzez jego zatwierdzenie uchwałą zebrania wiejskiego, a następnie uchwałą Rady Gminy Lutowiska. Realizację założeń niniejszego dokumentu zleca się Wójtowi Gminy Lutowiska, Radzie Gminy Lutowiska, Radzie Sołectkiej i Sołtysowi Stuposian. Te same jednostki zobowiązane będą do bieżącego monitorowania stanu wdrażania założeń dokumentu.

Stworzony Plan Odnowy Miejscowości Stuposiany ma charakter otwarty. Dopuszcza się jego modyfikacje i aktualizacje, będące odpowiedzią na szeroko rozumiane zmiany zachodzące w środowisku lokalnym oraz pojawianie się nowych i ciekawych inicjatywy wśród mieszkańców i innych osób, w interesie których leży wszechstronny rozwój Stuposian.